

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Qvaestio LXXXI. De modo quo Christus vsus est hoc Sacramento. In
Quatuor Articulos diuisa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Et Diuino. Dico Secundò, Probabilis est iure diuino Sacerdotes teneri sub vtraque specie consecrare, & fumere. Et quidem de *sumptione*, vix potest esse dubium, si consecratio vtriusque speciei est necessaria: nam sumptio ad ratione sacrificij pertinet, vt infra dicemus. Vnde Concilium Tolet. Can. Relatum, ait, *Qualè erit sacrificium, cuius nec ipse sacrificans participes esse dignoscitur?* De Consecratione tenent multi Doctores: Caietanus hoc loco, Hofius in Confessione Polonica c. 40. Palud. dist. 11. q. 1. art. 1. Siluester verbo Eucharist. 1. q. 5. & alij.

Luc. 22.

Probatur Primò, Ex illis verbis Domini Lucae 22. v. 43. *Hoc facite in meam commemorationem. Quibus verbis, vt ait Concil. Trid. sess. 22. c. 1. praecepit Dominus Apostolis, & eorum in sacerdotio successoribus, vt offerrent & sumerent Corpus, & Sanguinè suum sub speciebus panis & vini, sub quibus ipse obrulerat.* Vbi Concilium insinuat de vtraque specie extare praeceptum diuinum. Nec refert, quòd illa verba, *Hoc facite*, apud Lucam referantur tantum post consecrationem panis, & non post consecrationem vini; quia vel Lucas ea per anticipationem ibi refert, cum post vtriusque speciei consecrationem insinuet Canon noster dicta esse: vel certè bis dicta sunt à Domino, scilicet, post singulas species; quod indicat Apostolus 1. ad Corinth. 11.

Ratio.

Probatur Secundò, Ex ingenti illa cura, qua Ecclesia semper cauit, ne sacrificium relinquere imperfectum: vt patet 7. q. 1. Can. *Illud*, & Can. *Nihil*, ex duobus Concilijs Toletanis: idque Ecclesia pluris fecit, quam vt fumatur à ieiunis, aut confessione praemissa.

Probatur Tertiò, allata ratione: Quia essentia huius sacrificij, scilicet quatenus est representatiuum seu commemoratiuum sacrificij crucis, postulat vt Corpus & Sanguis seorsim sub diuersis

speciebus ponantur. Sicut enim sacrificium crucis consistit in reali effusione Sanguinis, eiusque à Corpore separatione; ita ratio huius sacrificij consistit in sacramentali effusione sanguinis & separatione; quae fit dum consecrantur Corpus & Sanguis sub diuersis speciebus.

Sed contrà; Si hoc est iuris diuini: ergo Pontifex non potest in eo dispensare: quod videtur falsum. Nam Raphaël Volaterranus l. 7. Geographiæ cap. de Saxonibus, scribit ab Innocentio VIII. concessum Norwegis, vt sine vino sacrificarent, eò quòd ibi vino careant, & aliunde importatum ob asperitatem frigiditatis continuò acescat.

47

Respondeo, Admitto Pontificem non posse dispensare: cuius signum est, quòd vsque ad tempora Innocentij VIII. nullum extet vestigium huiusmodi dispensationis, vel vsus. Illud autem Volaterrani videtur valde vacillare: si enim hoc verum est, mirum certè est alios Auctores illius aetatis rem tam nouam silentio praeterisse; neque extare aliqua signa huius dispensationis apud illam gentem, cum vix sint centum & quindecim anni. Et cur vsque ad illud tempus dilata dispensatio? Cur idem modò non ita fit, cum eadem causa duret? Adde, Volaterranum habere, Innocentium concessisse sine vino calicè consecrare; quod sine dubio falsum est: non enim ignorare poterat Innocentius alios liquores consecrari non posse.

Pontifex non potest dispensare, vt sub vna tantum specie cohibeatur.

Aduerte tamen; non esse improbabile, Pontificem posse dispensare, ob extremam aliquam necessitatem. Ita tenet Gabriel lect. 53. Adrianus qu. de ieiunio necessario ad sumptionem Eucharistiae pagina 76. vbi citat pro hac sententia Alexandrum Halensem in Compendio Theolog. lib. 6. Idem tenet Claudius à Sainctis, Repetitione 10. cap. 3. & quidam alij.

Contrariū est probabile.

QVÆSTIO LXXXI.

De modo, quo Christus est vsus hoc Sacramento.

In Quatuor Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum Christus sumpserit Corpus suum & Sanguinem?

Respondetur Affirmatiuè. Est valde probabile, etsi nõ certum. Colligitur probabiliter ex Hieronymo q. 2. ad Hedibiam; Dominus IESVS Christus ipse conuua, & conuiuium; ipse comedens, & qui comeditur. Chrysostr. hom. 83. in Matth. *Vt nõ turbarentur Discipuli, prius Sanguinem suum bibit.* Hesichius in c. 8. *Leuit. Christus in caena prius Sanguinem accepit, deinde Discipulis dedit.* Idem docet Glossa in cap. 3. Ruth apud D. Tho. & cõmuniter Doctores, dist. 11. Ratio præcipua est; Quia Christus ibi sacrificauit: atqui sacrificans in primis debet participes esse sacrificij; vt colligitur ex cap. 6. & 7. Leuitici: vbi Sacerdotes prius iubentur fumere de sacrificijs, deinde populus. Vnde etiam Sacerdotes noui Testamenti debent necessariò fumere Eucharistiam in sa-

crificio. Deinde quia Christus debebat Apostolis dare exemplum sumendi, sicut & consecrandi: ergo &c.

ARTICVLVS II.

Vtrum Christus dederit Iudæ Corpus suum?

Respondetur Affirmatiuè. Notandum, Quosdam tenuisse contrarium. Sic Hilarius c. 30. in Matth. & Rupertus lib. 10. in Matth. sub finè: quæ sententia etiã habetur apud Clementè lib. 5. Constitutionum Apostolicarum c. 16. & defenditur à Turriano in Commentario illius loci.

Sed quod docet D. Thomas, est quasi certum. Probatur; Marci 14. vbi dicitur, *Et biberunt ex eo omnes:* Iudam autè tunc interfuisse, patet ex c. 22. Lucae v. 20. vbi cum Dominus dixisset, *Hic est calix nouum Testamentum in meo Sanguine, qui pro vobis effunditur:* subditur, *Veruntamen ecce manus tradentis me,*

Verius est Iudam etiã communcasse. Marci 14. Lucae 22.

N n n ij

Cue Christus sumpserit Corpus suum & Sanguinem.

dentis me, mecum est in mensa. Idem docent Patres: Dionysius Areopagita de Ecclesiast. Hierarchia c. 3. p. 3. sed non nihil obscure. Et aperte August. Tract. 62. in Ioannem, & Commentario in Psal. 10. & epist. 162. Chrysostomus hom. 46. in Ioan. & homil. 2. de prodicione Iudæ. Ambrosius lib. de Apologia David sub finem. Cyprianus ferm. de Cœna Domini: & alij. Denique Magister, & Doctores dist. 11.

in forma naturali est impassibile, eadē impassibilitas est in Eucharistia, sicut & cetera Corporis dotes. Nam ex vi institutionis tale ponitur Corpus Christi in Eucharistia, quale est in seipso, excepta actuali extentione ad locum.

ARTICVLVS IV.

Verum, si hoc Sacramentum fuisset seruatum, vel consecratum in triduo mortis, Christus ibi fuisset mortuus?

Respondetur Affirmatiuè. Notandum hoc valdè esse credibile: nam Christus absolute volebat mori pro genere humano: atqui nõ fuisset absolute mortuus, si in Sacramento mansisset viuus. Tamen id non erat necessarium ex natura rei, seu connexione, quam habebat Christus sub Eucharistia ad se ipsum sub forma naturali, vt supra ostensum est; sed solum ex ordinatione diuina naturis rerum consentanea.

Probabilis tamè videtur, dolores in Eucharistia non futuros, sicut nec læsiones: quia cum naturaliter non possint ibi resultare ex dolore, quem habebat in forma naturali, debuissent diuinitus infligi magno miraculo: quod non videtur satis consentaneum diuinæ bonitati & sapientiæ.

Christus ibi fuisset mortuus, sed sine dolore vel læsione.

ARTICVLVS III.
Verum Christus sumpserit, & dederit Discipulis Corpus impassibile?

Respondeo & Dico Primò, Sumpsisse & dedisse Corpus suum passibile, sed modo impassibili: sicut id, quod est visibile, dedit modo inuisibili.

Vbi aduerte, passibilitatem, & impassibilitatem esse in Eucharistia concomitanter, sicut & ceteras qualitates: vnde quando ipsum Corpus in forma naturali erat passibile, eadē passibilitas ponebatur in Eucharistia, quamuis non posset ibi ab extrinseco pati, vel etiam ab intrinseco naturaliter; ac proinde ponebatur ibi modo impassibili: nõ enim magis poterat ibi naturaliter pati, quàm si in se impassibile fuisset. Nunc verò quia Corpus Christi

Passibilitas vel Impassibilitas est in Eucharistia concomitanter.

QVÆSTIO LXXXII.

De Ministro huius Sacramenti.

Hic tribus Articulis tractata.

ARTICVLVS I.

Verum consecrare hoc Sacramentum sit proprium Sacerdotis?

Notandum est, Lutherum lib. de Captiuitate Babylonica cap. de Ordine, docere omnem Christianum per baptismum habere potestatem consecrãdi. Alibi adiungit etiam Diabolum posse consecrare, modò verba pronuntiet. Quod est satis consentaneum ipsius principijs; quorum vnũ est, Sacramenta non operari, nisi excitando fidem: signa enim & verba sacramentalia possunt excitare fidem, à quocunque adhibeantur. Quare Calvinistæ non satis consequenter loquuntur, dum hac in re à Lutheranis recedunt, affirmantes neminem habere potestatem baptizandi, aut Eucharistiam administrandi, nisi Ministrum publicum ad hoc deputatum, esseque irritum, si aliter fiat. Pro veritate:

Hæresis Lutheri, & aliorum.

Dico Primò, Fide tenendum est, solos Sacerdotes ritè ordinatos, habere potestatem consecrãdi Eucharistiam. Patet hoc ex Concilio Nicæno I. can. 14. vbi inter cetera dicitur, *Sacerdotes habere potestatem offerendi Corpus Domini, non autem Diaconos.* Item ex Concil. Lateranensi sub Innocentio III. *Hoc Sacramentum nemo potest conficere, nisi fuerit sacerdos ritè ordinatus.* Denique ex Concil. Trid. sess. 22. cap. 1. & can. 2. & sess. 23. cap. 1. & 4. & can. 6. Probatur Primò, Ex Scriptura: Luc. 22. v. 19.

Soli Sacerdotes habent potestatem consecrãdi Eucharistiam.

Hoc facite in meam commemorationem: quod non est dictum, nisi solis Apostolis, & eorũ in Sacerdotio successoribus; vt docet Concilium Trident. ergo non est omnium conficere hoc Sacramentum: Consequentia probatur; Quia illi soli possunt hoc conficere, quibus id à Domino est commissum.

Probatur ex verbis, Hoc facite, &c.

Antecedens probatur Primò, Quia his verbis non solum data est potestas, sed etiam præceptum consecrãdi Eucharistiam: atqui præceptum consecrãdi nõ est omnibus datũ, sed solis Apostolis, & eorum successoribus: ergo hæc verba non pertinent ad omnes homines. Dices, Illud, *Hoc facite*, refertur solum ad actionem manducandi, & sic pertinet ad omnes. Sed contrã: Quia inter Euangelistas solus Lucas habet hæc verba, qui non meminit manducationis, sed solum *Accepto pane gratias egit, & fregit, & dedit eis dicens, Hoc est Corpus meum, quod pro vobis datur. Hoc facite in meam commemorationem.* Vnde patet Lucã referre illa verba ad totam Christi actionem; vt sensus sit, *Hoc quod me facere vidistis, facite in meam commemorationem: id est, Accipite panem, benedicite, consecrate, offerre, sumite, distribute: hæc enim Dominus fecerat, & vnumquodque horum faciendum est in memoriã ipsius.* Vnde Apostolus 1. ad Cor. 11. ex istis verbis colligit, etiam manducationem debere fieri in memoriã Dominicæ mortis, non tamen restringit ea ad solam manducationem. Confirmatur, Quia si non referrentur ad totam Christi actionem, nullum extaret præceptum de huius Sacramenti consecratione.

Antecedens